



**ឯកសារដើម**  
**ORIGINAL/ORIGINAL**  
ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំ (Date): 29-Dec-2015, 15:39  
CMS/CFO: Sann Rada

**ព្រះ រាជាណាចក្រកម្ពុជា**  
**ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ**

**អង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា**  
Extraordinary Chambers in the Courts of Cambodia  
Chambres Extraordinaires au sein des Tribunaux Cambodgiens

Kingdom of Cambodia  
Nation Religion King  
Royaume du Cambodge  
Nation Religion Roi

**អង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូល**  
Supreme Court Chamber  
Chambre de la Cour supreme

សំណុំរឿងលេខ: ០០១/១៨-កក្កដា-២០០៧-អ.វ.ត.ក/អ.ជ.ត.ក  
Case File/Dossier N°. 001/18-07-2007-ECCC/SC

**នៅចំពោះមុខ:**

**ចៅក្រម គង់ ឆ្លឹម ប្រធាន**  
**ចៅក្រម Chandra Nihal JAYASINGHE**  
**ចៅក្រម សោម សិរិវឌ្ឍ**  
**ចៅក្រម Agnieszka KLONOWIECKAMILART**  
**ចៅក្រម ម៉ុង មុនីចរិយា**  
**ចៅក្រម Florence Ndepele Mwachande MUMBA**  
**ចៅក្រម យ៉ា ណារីន**

**កាលបរិច្ឆេទឯកសារ:** ថ្ងៃទី ២១ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ២០១៥  
**ភាសាដើម:** ខ្មែរ/អង់គ្លេស  
**ចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារ:** ~~សម្រាប់~~ សាធារណៈ កោសលុប

**សេចក្តីសម្រេចស្តីពីការដាក់ចំណាត់ថ្នាក់ឡើងវិញនូវខ្សែវីដេអូលេខ E3/247R និងការ  
ផ្លាស់ប្តូរ ឬកែប្រែទៅលើ វិធានការការពារដែលជាប់ពាក់ព័ន្ធ**

**សហព្រះរាជអាជ្ញា**

សំណុំរឿងលេខ: ០០១/១៨-កកដា-២០០៧-អ.វ.ត.ក/អ.ជ.ត.ក

ឯកសារលេខ F31/1

ជា លាង

Nicholas KOUMJIAN

**ជនជាប់ចោទ**

កាំង ហ្គេច អ៊ែវ ហាវឌុច

សំណុំរឿងលេខ: ០០១/១៨-កកដា-២០០៧-អ.វ.ត.ក/អ.ជ.ត.ក

ឯកសារលេខ F31/1

**អង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូល**នៃអង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា ដើម្បីកាត់សេចក្តីឧក្រិដ្ឋកម្មដែលបានប្រព្រឹត្តឡើងនៅក្នុងរយៈកាលនៃកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យនៅចន្លោះពីថ្ងៃទី ១៧ ខែ មេសា ឆ្នាំ ១៩៧៥ ដល់ ថ្ងៃទី ០៦ ខែ មករា ឆ្នាំ ១៩៧៩ (“**អង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូល**” និង“**អ.វ.ត.ក**” នីមួយៗ)

**ឯកឧត្តម**សំណើពីផ្នែកកិច្ចការសាធារណៈនៃ អ.វ.ត.ក (“សំណើ”) សុំដាក់ចំណាត់ថ្នាក់សាជាថ្មីទៅជាសាធារណៈ នូវខ្សែវីដេអូនៃការចុះធ្វើការស៊ើបអង្កេតដល់ទីកន្លែង ដែលបានធ្វើឡើងដោយសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតនៅថ្ងៃទី ២៦ ខែ កុម្ភៈ ឆ្នាំ ២០០៨ នៅវិមានវល្លិកវិញ្ញាណក្ខន្ធដើងឯកក្នុងខេត្តកណ្តាល (“វីដេអូ”)<sup>1</sup>,

**កត់សម្គាល់ឃើញ**ថា កន្លងមក វីដេអូនេះ ត្រូវបានដាក់ចំណាត់ជាសម្ងាត់ ដើម្បីឱ្យស្របទៅតាមវិធានការការពារដែលត្រូវបានបង្គាប់ [REDACTED]

[REDACTED]

**កត់សម្គាល់ឃើញ**ថា អង្គភាពគាំពារសាក្សី និងអ្នកជំនាញ (“WESU”) បន្ទាប់ពីទទួលបានសំណើរបស់អង្គជំនុំជម្រះនេះ បានធ្វើការវាយតម្លៃលើហានិភ័យជាសក្តានុពលដែលថា ការបង្ហាញខ្សែវីដេអូនេះ នឹងបង្ក [REDACTED] និងបន្ទាប់មកបានដាក់របាយការណ៍នេះនៅថ្ងៃទី ១៥ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ២០១៥ (“របាយការណ៍”)<sup>3</sup>,

[REDACTED]

<sup>1</sup> វីដេអូអំពីការសម្តែងឡើងវិញនៅទីតាំងឧក្រិដ្ឋកម្មដើងឯក(ទាំងអស់) ថ្ងៃទី ២៦ ខែ កុម្ភៈ ឆ្នាំ ២០០៨ ឯកសារលេខ E3/247R (សម្ងាត់)។ សូមមើលរបាយការណ៍ស្តីពីការសម្តែងឡើងវិញនៅទីតាំងឧក្រិដ្ឋកម្មដើងឯក កាលពីថ្ងៃទី ២៦ ខែ កុម្ភៈ ឆ្នាំ ២០០៨ ថ្ងៃទី ១៧ ខែ មិថុនា ឆ្នាំ ២០០៩ ឯកសារលេខ E3/243 (សម្ងាត់)។

[REDACTED]

<sup>3</sup> របាយការណ៍របស់អង្គភាពគាំពារសាក្សី និងអ្នកជំនាញ (WESU) ស្តីពីការវាយតម្លៃទៅលើហានិភ័យ [REDACTED] ថ្ងៃទី ១៦ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ២០១៥ ឯកសារលេខ F31 (សម្ងាត់បំផុត)។

កត់សម្គាល់ឃើញថា របាយការណ៍នេះ បានបញ្ជាក់បន្ថែមទៀតថា វិធានការការពារដែលត្រូវបានធ្វើឡើងចំពោះបុគ្គលនេះ គឺបានផ្អែកយ៉ាងសំខាន់ទៅលើការសន្មតថា អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងនឹងអាចកោះហៅបុគ្គលនេះមកផ្តល់សក្ខីកម្មក្នុងសំណុំរឿង ០០១ ដែលជាព្រឹត្តិការណ៍ពុំអាចកើតមានឡើយ និងថា អាស្រ័យហេតុនេះ ដោយបានពិចារណាទៅលើពេលវេលាកន្លងផុតទៅចាប់តាំងពីពេលបញ្ចប់នៃកិច្ចដំណើរការនីតិវិធីទាំងនោះ និងការពិតថា ពុំមានសាក្សីក្នុងសំណុំរឿង ០០១ ដទៃទៀត បានរាយការណ៍ពីផលវិបាកជាអវិជ្ជមានធ្ងន់ធ្ងរដែលកើតឡើង បន្ទាប់ពីបានបង្ហាញខ្លួននៅក្នុងតុលាការ ទើបធ្វើឱ្យ“តម្រូវការក្នុងការការពារបន្តទៀតក្រោមវិធានការនេះ មានការថយចុះយ៉ាងខ្លាំង”<sup>៥</sup>,

កត់សម្គាល់ឃើញថា ទោះជាយ៉ាងណាក្តី របាយការណ៍នេះបានសង្កេតថា

រំលឹកថា ក្នុងមាត្រា ២.៣ និង ២.៤ នៃសេចក្តីណែនាំអនុវត្តស្តីពីវិធានការការពារ<sup>៧</sup> ដែលបានផ្តល់សិទ្ធិអំណាចដល់សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត ឬអង្គជំនុំជម្រះដែល“ទទួលបន្ទុកចាត់ការលើបញ្ហានោះ” ក្នុងការ“ផ្លាស់ប្តូរ ឬកែប្រែវិធានការការពារតាមគំនិតផ្តួចផ្តើមរបស់ខ្លួន ឬតាមការស្នើសុំរបស់ភាគីណាមួយ”

<sup>4</sup> របាយការណ៍ កថាខណ្ឌ ៦ ដល់ ១១។

<sup>5</sup> របាយការណ៍ កថាខណ្ឌ ១៤ ដល់ ១៦។

<sup>6</sup> របាយការណ៍ កថាខណ្ឌ ៦ ដល់ ១៧ និង ១៩ ដល់ ២០។

<sup>7</sup> សេចក្តីណែនាំអនុវត្តស្តីពីវិធានការការពារ ឯកសារលេខ ECCC/03/2007/Rev.1, ថ្ងៃទី ២៩ ខែ មេសា ឆ្នាំ ២០០៨ (“សេចក្តីណែនាំអនុវត្តស្តីពីវិធានការការពារ”)។

ដរាបណាវិធានការស្តីពីនីតិវិធីមួយចំនួនត្រូវបានធ្វើឡើងដូចជា ការពិគ្រោះពិភាក្សាជាមួយអង្គភាពគាំពារសាក្សី និងអ្នកជំនាញ និងការព្យាយាមតាមដែលអាចធ្វើទៅបាន ដើម្បីទទួលបានការយល់ព្រមពីបុគ្គលដែលដាក់ពាក្យស្នើសុំលុប ឬផ្លាស់ប្តូរលើវិធានការការពារនេះ,

**រំលឹក**ថា មាត្រា ១២.២ និង ១២.៤ នៃសេចក្តីណែនាំអនុវត្តស្តីពីការដាក់ចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារ<sup>៨</sup> បានតម្រូវឱ្យ“ការិយាល័យតុលាការចុងក្រោយ ដែលបានទទួលសំណុំរឿង” ត្រូវធ្វើការពិនិត្យឡើងវិញចំពោះឯកសារស្តីពីអំពើសុវត្ថិភាពនៃការដាក់ចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារឡើងវិញនៅក្នុងសំណុំរឿង ដោយត្រូវបង្កើតតាមករណីសមស្របនូវគោលការណ៍ណែនាំទូទៅ ដែលត្រូវអនុវត្តតាមនៅក្នុងដំណើរការនីតិវិធី និង**រំលឹក**ថា ទាក់ទងនឹងបញ្ហានេះ អង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូលបន្ទាប់ពីបញ្ចប់សំណុំរឿង ០០១ បានបង្កើតគោលការណ៍ណែនាំទូទៅនេះ និងបានធ្វើការពិនិត្យឡើងវិញ<sup>៩</sup> ដោយបានអះអាងក្នុងចំណោមនោះ ថា រាល់ឯកសារទាំងអស់ ជាគោលការណ៍ត្រូវបានដាក់ចំណាត់ថ្នាក់ជាសាធារណៈ លើកលែងតែហេតុផលមួយចំនួនសម្រាប់ការរក្សាការសម្ងាត់នេះ នៅតែមានសុពលភាព ដូចជាក្នុងករណីនៃវិធានការការពារ<sup>១០</sup> និងថា “ភាគីដែលជាប់ពាក់ព័ន្ធណាមួយ ដែលមានដូចជា [...] ផ្នែកកិច្ចការសាធារណៈ អាចស្នើសុំធ្វើការដាក់ចំណាត់ថ្នាក់ឡើងវិញលើឯកសារណាមួយ ដែលនៅតែរក្សាចំណាត់ថ្នាក់សម្ងាត់ ឬសម្ងាត់បំផុតបន្ទាប់ពីការបញ្ចប់នីតិវិធីស្តីពីការដាក់ចំណាត់ថ្នាក់ឡើងវិញ”<sup>១១</sup>,

**ពិចារណាឃើញ**ថា ក្របខ័ណ្ឌច្បាប់ដែលបានរំលឹកនេះ គឺត្រូវតែបកស្រាយក្នុងន័យផ្តល់ឱ្យការិយាល័យតុលាការចុងក្រោយដែលបានទទួលសំណុំរឿង នូវយុត្តាធិការក្នុងការដាក់ចំណាត់ថ្នាក់ឡើងវិញលើឯកសារក្នុងសំណុំរឿង និងផ្លាស់ប្តូរ ឬកែប្រែវិធានការការពារ ដែលនៅមានសុពលភាព បន្ទាប់ពីការបញ្ចប់សំណុំ

<sup>8</sup> សេចក្តីណែនាំអនុវត្តស្តីពីការដាក់ចំណាត់ថ្នាក់ និងការគ្រប់គ្រងព័ត៌មានទាក់ទងនឹងសំណុំរឿង ឯកសារលេខ ECCC/004/2009/Rev.2, ថ្ងៃទី ២៤ ខែ មេសា ឆ្នាំ ២០១៤ (“សេចក្តីណែនាំអនុវត្តស្តីពីការដាក់ចំណាត់ថ្នាក់”)។

<sup>9</sup> សេចក្តីសម្រេចស្តីពីគោលការណ៍ណែនាំសម្រាប់ការដាក់ចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារឡើងវិញនៅក្នុងសំណុំរឿង ថ្ងៃទី ២៦ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ២០១២ ឯកសារលេខ F30/2 (“គោលការណ៍ណែនាំសម្រាប់ការដាក់ចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារឡើងវិញ”)។ សូមមើលផងដែរ ដីការបស់ប្រធានអង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូលចំណងជើងថា “គោលការណ៍ណែនាំសម្រាប់ការដាក់ចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារឡើងវិញក្នុងសំណុំរឿង ០០១” ថ្ងៃទី ០៦ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ ២០១២ ឯកសារលេខ F30/3 (សម្ងាត់បំផុត)។

<sup>10</sup> គោលការណ៍ណែនាំស្តីពីការដាក់ចំណាត់ថ្នាក់ឡើងវិញ កថាខណ្ឌ ៧(គ)(១) ដែលត្រូវបានភ្ជាប់ជាមួយនឹងសេចក្តីណែនាំអនុវត្តស្តីពីវិធានការការពារមាត្រា ៤.១។

<sup>11</sup> គោលការណ៍ណែនាំស្តីពីការដាក់ចំណាត់ថ្នាក់ឡើងវិញ កថាខណ្ឌ ៧(ឆ)។



សំណុំរឿងលេខ: ០០១/១៨-កក្កដា-២០០៧-អ.វ.ត.ក/អ.ជ.ត.ក

ឯកសារយោង F31/1

រឿង ដែលវិធានការទាំងនេះត្រូវបានបង្កប់ដូច្នេះ ហើយដោយសារតែ បញ្ហាមានការជាប់ពាក់ព័ន្ធនឹងគ្នា និងគប្បីត្រូវបានដោះស្រាយដោយស្ថាប័នតុលាការតែមួយ និងដូចមានការបញ្ជាក់នៅក្នុងមាត្រា ១២.២ នៃ សេចក្តីណែនាំអនុវត្តស្តីពីការដាក់ចំណាត់ថ្នាក់ និងដូចមានចែងក្នុងមាត្រា ៤.៣ នៃសេចក្តីណែនាំស្តីពីវិធាន ការការពារ ការិយាល័យចុងក្រោយដែលបានទទួលសំណុំរឿង ជាធម្មតា គឺស័ក្តិសមបំផុតក្នុងការវាយតម្លៃ បានយ៉ាងពេញលេញអំពីកាលៈទេសៈពាក់ព័ន្ធ និងអាចផងដែរ ក្នុងករណីចាំបាច់ ស្នើសុំ“ព័ត៌មានពាក់ព័ន្ធពី កិច្ចដំណើរការនីតិវិធី ដែលវិធានការការពារនេះ ត្រូវបានបង្កប់នោះ”<sup>12</sup>,

**តិចារណាឃើញថា** អង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូល ការិយាល័យចុងក្រោយដែលបានទទួលសំណុំរឿង ០០១ បានយុត្តាធិការស្តាប់សំណើសុំ ដោយរួមបញ្ចូលទាំងអំណាចផ្លាស់ប្តូរ ឬកែប្រែវិធានការការពារ ដែលត្រូវបានបង្កប់ក្នុងសំណុំរឿង ០០១,

**តិចារណាឃើញថា** តម្រូវការចាំបាច់ក្នុងការបង្កប់ឱ្យមានវិធានការការពារ ត្រូវតែបានធ្វើការវាយតម្លៃ ដោយប្រុងប្រយ័ត្នទៅតាមករណីជាក់ស្តែងទៅលើអង្គហេតុជាប់ពាក់ព័ន្ធ និងត្រូវចងចាំថា អារម្មណ៍ភ័យ ខ្លាច និងព្រហ្មទណ្ឌជាអត្តនោម័ត បើទោះបីជាដោយស្មោះត្រង់ក៏ដោយ ក៏ត្រូវតែផ្អែកទៅលើធាតុសត្យានុម័ត ក្នុងការបញ្ជាក់ថា អារម្មណ៍ភ័យខ្លាចជាលក្ខណៈបុគ្គលបែបនេះសមហេតុផល ដោយត្រូវធ្វើការផ្លឹងផ្លែង ដោយសុភវិនិច្ឆ័យរវាងតម្រូវការក្នុងការការពារដល់ជនរងគ្រោះ និងសាក្សី និងដល់ភាពត្រឹមត្រូវនៃកិច្ច ដំណើរការនីតិវិធីទាំងមូល<sup>13</sup> និងថា វិធានការការពារនេះ ត្រូវតែសមមាត្រទៅនឹងហានិភ័យដែលអាចកើត មាន ឬទំនងជាមានចំពោះបុគ្គល និងក្រុមគ្រួសាររបស់គាត់<sup>14</sup>។

**តិចារណាឃើញថា** យោងតាមព័ត៌មានដែលបានផ្តល់ដោយអង្គភាពគាំពារសាក្សី និងអ្នកជំនាញដែលថា

[REDACTED]

[REDACTED] ពុំមានផលវិបាកអវិជ្ជមានធ្ងន់ធ្ងរណាមួយ ត្រូវបានរាយការណ៍ដោយ សាក្សីដែលបង្ហាញខ្លួននៅក្នុងសំណុំរឿង ០០១ ហើយពេលវេលាបានកន្លងផុតទៅយ៉ាងយូរ និងពុំឃើញ

<sup>12</sup> សេចក្តីណែនាំអនុវត្តស្តីពីវិធានការការពារ មាត្រា ៤.៣  
<sup>13</sup> សូមមើលវិធាន ២១ (១), ២៩ (១)-(៣)។ សេចក្តីណែនាំអនុវត្តស្តីពីវិធានការការពារ មាត្រា ១.៣ និង ១.៤។  
<sup>14</sup> សូមមើល សេចក្តីណែនាំអនុវត្តស្តីពីវិធានការការពារ មាត្រា ១.៤។

សំណុំរឿងលេខ: ០០១/១៨-កកដា-២០០៧-អ.វ.ត.ក/អ.ជ.ត.ក

ឯកសារលេខ F31/1

មានអំពើហិង្សា ឬការយាយីណាមួយបានកើតឡើង ដែលធ្វើឱ្យអង្គជំនុំជម្រះមានការចាប់អារម្មណ៍ ឡើយ<sup>15</sup>។

ពិចារណាឃើញថា វិធានការការពារអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងបានផ្តល់នៅពេលនោះ ពុំទំនងជាផ្អែកទៅលើការគំរាមកំហែងជាសត្យានុម័ត ប៉ុន្តែផ្តល់ដើម្បីធ្វើជា“យន្តការសម្រាប់បង្ការ”

ពិចារណាឃើញថា

ពិចារណាឃើញថា អង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូលយល់ឃើញស្របជាមួយនឹងអនុសាសន៍របស់អង្គភាពគាំពារសាក្សី និងអ្នកជំនាញ ថា គួរតែមានការប្រុងប្រយ័ត្នបន្ថែមទៀតក្នុងការបង្កាប់ថា ការចេញផ្សាយវីដេអូនេះ ពុំត្រូវជាប់ពាក់ព័ន្ធជាមួយនឹងការចេញផ្សាយព័ត៌មានបន្ថែមណាមួយទា

យោងតាម វិធាន ២៩ នៃវិធានផ្ទៃក្នុង និងមាត្រា ៤.៣ នៃសេចក្តីណែនាំអនុវត្តស្តីពីវិធានការការពារ,

**អាស្រ័យហេតុនេះសង្ខេប៖**

**ទទួលយកសំណើនេះ,**

<sup>15</sup> របាយការណ៍ កថាខណ្ឌ ៨ ដល់ ១០ និង ១៥។

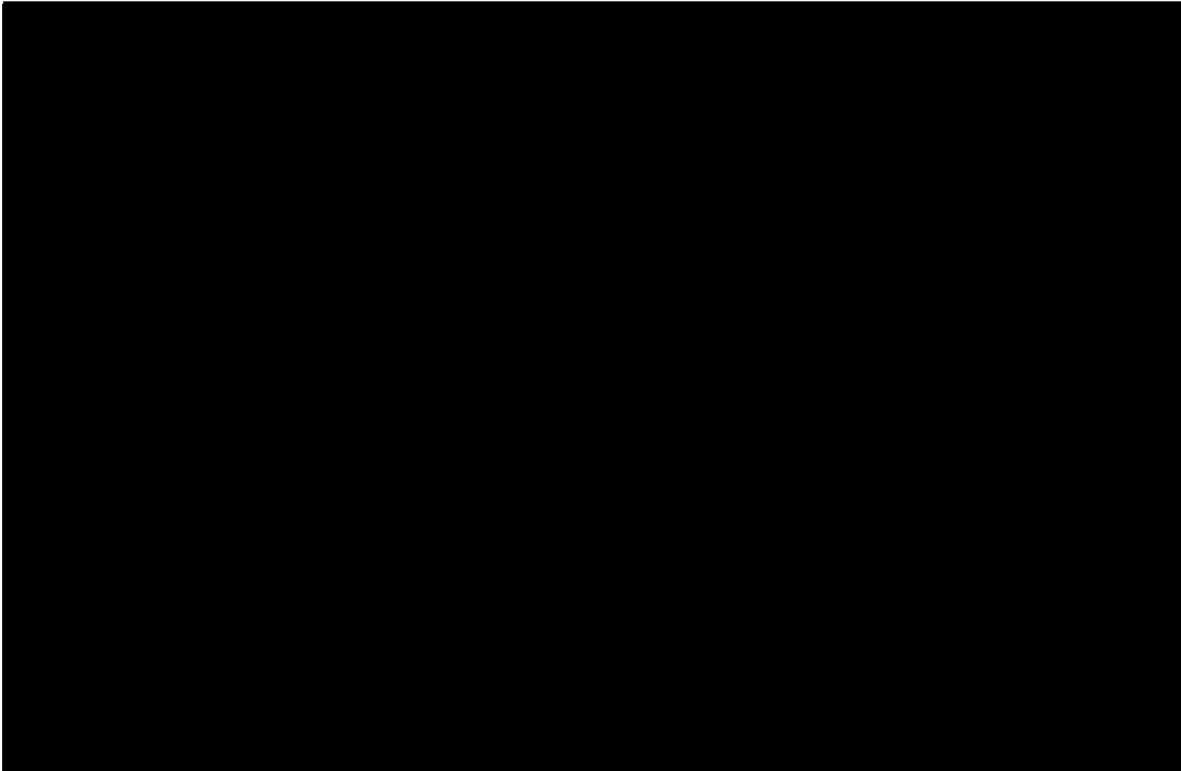
<sup>16</sup> របាយការណ៍ កថាខណ្ឌ ១២ និង ១៤ ដល់ ១៦។

<sup>17</sup> របាយការណ៍ កថាខណ្ឌ ១១។

សំណុំរឿងលេខ: ០០១/១៨-កកដា-២០០៧-អ.វ.ត.ក/អ.ជ.ត.ក

ឯកសារលេខ F31/1

បន្ទាប់ពី វិធានការការពារ [REDACTED] វិធានការនេះ ត្រូវផ្លាស់ប្តូរ ឬកែប្រែដូចខាងក្រោម៖



នៃការអង្កេតបណ្តាសារ ត្រូវដាក់ចំណាត់ថ្នាក់ឡើងវិញទៅលើវីដេអូនេះជាសាធារណៈ,  
នៃការមន្ត្រីកាន់សំណុំរឿង ត្រូវជូនដំណឹងសេចក្តីសម្រេចនេះ ដល់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង, អង្គបុរេជំនុំជម្រះ, សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត, សហព្រះរាជអាជ្ញា, អង្គភាពគាំពារការការពារក្តី, អង្គភាពគាំពារសាក្សី និងអ្នកជំនាញ, ផ្នែកកិច្ចការសាធារណៈ។

រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ២១ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ២០១៥

ប្រធានអង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូល



គង់ ត្រីបុប

សេចក្តីសម្រេចស្តីពីការដាក់ចំណាត់ថ្នាក់ឡើងវិញនូវវីដេអូលេខ E3/247R និងការផ្លាស់ប្តូរ ឬកែប្រែ ទៅលើវិធានការការពារដែលជាប់ពាក់ព័ន្ធ